

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemanje pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserate) vzprejeme upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 30. decembra 1898.

Vabilo na naročbo „Novic“.

Leto se bliža svojemu koncu in bliža se čas, da se bodo čitatelji zopet morali odločiti, kake liste naj si naroče za bodoče leto. Ker se je zadnji čas slovensko časopisje močno pomnožilo, ni to več lahka stvar.

„Novicam“ ni treba razvijati svojega programa, ker je že dovolj znan. Njih program je znani stari slovenski program, katerega so se držali dr. Bleiweis, dr. Costa, dr. Toman in Svetec katerega zastopnik je sedaj dež. odbornik ces. svetnik Murnik in kateremu so „Novice“ bile zveste v najtežavnejših časih. Hodile bodo nekako srednjo pot in boja ne bodo iskale, a vendar odločno branile slovensko narodno stališče proti vsakomur.

Poganjale se bodo odkritosrčno za najširšo in neposredno volilno pravico, kakor so se dosedaj najdoslednejše izmed vseh slovenskih listov, ker so prepričane, da bodo postavodajni zastopi tem bolj izražali pravo mnenje naroda, čim bolj bo vsem stanovom omogočeno, izražati ob volitvah svoje mnenje.

Smatrale bodo za svojo nalogo, zagovarjati koristi srednjih in nižjih stanov. Posebno pozornost bodo obračale na koristi našega kmeta in doslej popolnoma zapuščenega obrtnika. Ta dva stanova sta stebra našega naroda. Posebno kmet nima pri nobenem narodu tacega pomena, kakor pri našem. Naš kmet ni samo tisti, ki druge stanove preskrbuje z živežem, temveč najboljši možje našega naroda so se rodili v kmetskih hišah, naši najboljši pisatelji, učenjaki, politiki so največ iz kmetskih hiš, tako da lahko rečemo, da je kmet rešil našo narodnost.

V mestih je pa najvažnejši obrtni stan. To je jedini nezavisni stan, na katerega se moremo Slovenci zanašati, zato je pa dolžnost slovenskih politikov in časopisov, da ne pozabljajo koristi tega stanu. Slovenski obrtniki nimajo doslej svojega strokovnega lista. Z ozirom na to in po inicijativi gosp. ces. svetnika Murnika, ki nadzoruje list, posvečevale bodo „Novice“ v prihodnje posebno pozornost obrtnikom in obrtniškim zadevam in pričakujejo, da se jih obrtniki tesno oklenejo.

„Novice“ bodo v novem letu v jedrnatih in stvarnih člankih pojasnjevale vsa politična vprašanja. Posebno pozornost bodo obračale kakor dosedaj slovenskim in slovanskim vprašanjem. Poganjale se bodo z isto odločnostjo za narodno enakopravnost in narodne pravice avstrijskih Slovanov, kot so se vedno v njih polstoletnem obstanku.

Skrbele bodo pa tudi za pouk kmeta in obrtnika. Pri tem mislijo posebno pozornost obračati novim iznajdbam ter so si pridobile več izvrstnih sotrudnikov, v prvi vrsti ces. svetnika Murnika in obrtnika M. Kunca. V poučnem in zabavnem delu bodo skrbele za primerno poučno in zabavno gradivo.

Splošno se bodo „Novice“ trudile v novem letu vsestranski zadovoljiti svoje čitatelje, do katerih se obračajo s prošnjo, da jim ostanejo zvesti v novem letu in še kaj novih naročnikov pridobe.

Dolžnost je pa, da izrekamo koncem leta tudi zahvalo vsem sotrudnikom in jih prosimo naj nam ne odreko svoje pomoči v novem letu. Posebno bi nam bilo ustrezno s kratkimi poročili o dogodkih po Slovenskem, kar se lahko sporoči na dopisnici.

Izhajale bodo „Novice“ v dosedanji obliki in obsegu tudi v novem letu in cena jim ostane stara in sicer za ljubljanske naročnike v tiskarni prejemanje: za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr. Po pošti prejemanje za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Za pošiljanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 40 kr. Naročnino se pošilja: **Blasnikovi tiskarni v Ljubljani.**

Politiški oddelek.

Dež. zbor kranjski.

Z najvišjim patentom z dne 17. t. m. sklicani dež. zbor se je sešel dne 28. t. m.

Dež. glavar pl. Detela je otvoril zasedanje, na kar je dež. predsednik baron Hein prečital naslednje cesarsko poročilo:

Deželnemu zboru Moje vojvodine Kranjske.

O petdesete obletnice tistega dne, katerega sem zasedel Svoj prestol, je sklenil dež. zbor Moje ljubljene vojvodine Kranjske Mi po od poslanstvu pokloniti udanostno izjavo deželnega zastopa in v adresi svečano izraziti želje, ki izvirajo o tem pomembnem spominskem dnevu iz zvestobe in udanosti do Mene in Mojega roda iz ljubezni do ožje domovine in iz skrbi za blagor monarhije.

Vsled globoke žalosti, v katero je zavila Mene in Mojo hišo smrt Moje, sedaj v Bogu počivajoče soproge, Njenega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, ni moglo priti odposlanstvo na Moj dvor.

Toda rad jemljem na znanje udanostni izraz deželnega zbora in mu izrekam za njegovo lojalno izjavo Svojo cesarsko zahvalo.

Jaz vem, da odgovarja dinastična zvestoba, ki se kaže v tej izjavi, čutstvom prebivalstva, katero zastopa deželni zbor, in da obsega v sebi zagotovilo, neomajno se držati zveze z monarhijo, katero je krepko in trdno združila Božja previdnost v večstoletnem, preslavnem zgodovinskem razvoju.

V usodah Mojega petdesetletnega cesarjevanja, polnih izprememb, sem našel v vedno izkazani požrtvovalni udanosti Svojih zvestih narodov varno oporo prestola. Ona daje, karkoli je skritega v krilu bodočnosti, zanesljivo jamstvo, da ostane neprikrajšana moč in uglednost države

Oprta na pravice posameznikov, zajamčene v državnih osnovnih zakonih, in na enakopravnost narodov, se je povsod lepo povzdignila duševna in materialna kultura.

Skrbi gojitvi blaginje posameznih delov, neobhodno potrebni za neprestani napredek celote, more le koristiti, ako se podeli pri razvijanju javnih uredob deželnim zastopom, ki so v prvi vrsti poklicani, da pazijo na interese blagostanja, primerno polje, da vrše svoje ustavne pravice.

Jaz upam in želim, da povzroči kljub vsem nasprotstvom v mišljenju in stremljenju resna volja do stvarnega pospeševanja duševnega in materialnega blagostanja da se doseže sodelovanje vseh moči, oprto na mejsebojno spoštovanje pravic in na pravičnost.

sem delom deželnega zbora, zasnovanim v tem duhu, ne bode manjkala Moja vladaraka skrb.

S tem pošiljam deželnemu zboru Svoj cesarski pozdrav.

Na Dunaju, dne 23. dec. 1898.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Dež glavar pl. Detela je potem s primernim odgovorom otvoril sejo, se spominjal umrlega posl. Globočnika, naznanil, da je posl. grof Ervin Auersperg odložil mandat in pozdravil nova člana, knezoškofa Jegliča in ravnatelja Šubiča, ki sta storila obljubo.

Po poročilu posl. Murnika je zbornica odobrila izvolitev posl. Šubiča.

Posl. Murnik je potem poročal o začasnem pobiranju dež. doklad in je predlagal:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1. V pokritje primankljejev pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja 1899. l. dalje do onega časa, ko se priklade za l. 1899. končno veljavno ustanove, sledeče priklade:

1. 40% doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;

2. samostojne naklade:

- a) od porabe likerjev in vseh oslajenih opojnih pijač brez razločka na stopinje alkoholovine po 15 gld. od vsacega hektolitra in od porabe vseh drugih žganih opojnih pijač po stopinjah 100delnega alkoholometra po 30 kr. od vsake hektolitrske stopinje.
- b) od vsacega hektolitra porabljenega piva brez ozira na stopinje njegove alkoholovine v vsej deželi po 1 gld.